

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-02-02
Besvaras senast
2022-02-24

Till statsrådet Lina Axelsson Kihlblom (S)

2021/22:318 Kunskaps- och kompetensutveckling om hedersförtryck

Det har gått tjugo år sedan hedersmordet på Fadime Sahindal. Bara två månader före sin död hade hon talat i riksdagen och uppmanat makthavarna att inte vända alla hedersutsatta ungdomar ryggen. Men har det svenska samhället ändå gjort det?

I dag är det mycket lättare för politiker och debattörer att lyfta frågan om hedersförtryck utan att stämplas som främlingsfientlig. De som tidigare öppet ifrågasatte arbetet mot hederskulturen har kanske inte bytt åsikt men håller åtminstone tyst. Svensk lagstiftning har också ändrats för att lättare kunna skydda de utsatta och straffa förövarna. Men det krävs fortfarande insatser för att lagarna ska kunna tillämpas i större omfattning.

Statsministern säger att regeringen ska "vända på alla stenar" för att bryta segregationen och knäcka gängkriminaliteten. Men detta måste även gälla kampen mot hedersbrottligheten. Och det är inte bara regeringen som måste vända stenar. Varje vecka möter jag utsatta flickor och kvinnor som berättar om en verklighet där skolan och myndigheterna många gånger har svikit. De kartläggningar som gjorts om hedersförtrycket bland unga visar också att de drabbade har låg tilltro till att personal i skola eller socialtjänst skulle lyssna på dem.

Sverige behöver rektorer och chefer ute i de kommunala verksamheterna som går i täten för att bekämpa hedersförtrycket. Detta för att personalen ska känna att de har stöd att agera. Så ska till exempel förskolans pedagoger känna att chefen står bakom dem om det skulle bli konflikt med barnets föräldrar. Men det krävs också en kunskaphöjning bland lärare och annan skolpersonal. Och här måste högskolor och universitet ta ett större ansvar än de gör i dag. Jag får ständigt förfrågningar från studenter som vill skriva uppsatser om hedersförtryck, och de väljer detta ämne eftersom det saknats i deras utbildning till lärare eller socionom. Detta gör mig orolig.

För tjugo år sedan gick postkoloniala forskare ut i debatten och ifrågasatte att man över huvud taget beskrev mordet på Fadime som ett hedersmord och menade att detta var ett uttryck för en "rasistisk diskurs". Det här sättet att resonera får inte tillåtas dominera utbildningar till yrken som är helt centrala i det förebyggande arbetet mot hedersbrottlighet. Och på många sådana utbildningar verkar lärarna helt undvika ämnet. Forskare ska ha en akademisk

frihet, men lärar- och socionomstudenter ska inte befrias från kunskaper som är nödvändiga för deras framtida yrkesutövning. Därför har även universitet och högskolor en viktig roll i kampen för allas lika rättigheter.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till statsrådet Lina Axelsson Kihlblom:

1. Kommer statsrådet och regeringen att säkerställa att alla yrkesgrupper som kommer i kontakt med barn och ungdomar på landets skolor får rätt och relevant kunskap och kompetens om hedersförtryck och hedersnormer?
2. Avser statsrådet vidta åtgärder för att garantera att skolans rektorer och ledare har de kunskaper och kompetenser om hedersförtryck och hedersnormer som behövs för att de ska kunna vägleda sina medarbetare som dagligen kommer i kontakt med barn och unga, särskilt unga flickor som är utsatta för hedersförtryck?
3. Kommer statsrådet och regeringen att skicka ett regleringsbrev till berörda myndigheter, lärosäten och skolväsendet för att de ska känna både stöd och krav på sig att aktivt förebygga hedersförtryck och diskriminering?
4. Avser statsrådet vidta åtgärder inom sitt ansvarsområde för att stoppa en relativisering av hedersförtryck och hedersbrott inom vissa lärosäten?

.....

Amineh Kakabaveh (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch